یادداشت

تصمیم اوپك و منافع ایران؛ فعلا مثبت

جواد غیاثی – اوپك دیروز تصمیم گرفت كه كاهش مازاد عرضه نفت نسبت به توافق پیشین را جبران كند و البته به توافق پیشین پایبند بماند. یعنی اوپك همچنان به سقف تولید ۳۲/۵ میلیون بشكه در روز پایبند خواهد بود اما اعضا می توانند حدود یك میلیون بشكه به تولید خود بیفزایند تا از سطح ۳۱/۸ میلیون بشكه ای فعلی به همان سقف مصوب یعنی ۳۲/۵ برسند. این موضوع، چنان چه وزیر نفت كشـــورمان هم دیروز بعد از اتمام نشست اعلام كرد، مورد تایید ایران و همان چیزی است كه پیش از این از آن حمایت كرده است.

این در حالی اســـت كه ترامپ و برخی اعضای اوپك، پیش از این خواستار لغو توافق پیشین درباره رعایت سقف ۳۲/۵ میلیون بشكه ای بودند. بنابراین با اعلام حمایت اعضا از این سقف تا دوره اعتبار – پایان سال ۲۰۱۸ – عملا موضع مناسب ایران رقم خورده اســـت و آمریكا باید همچنان نگران آثار تصمیمات یك جانبه اش بر عرضه نفت و ثبات بازارهای جهانی انرژی باشد.

مخصوصا آن كه دیروز بازار از تصمیمات اوپك برداشتی مبنی بر افزایش قابل توجه عرضه نفت نداشت. نه تنها این گونه نبود بلكه به دو دلیل قیمت افزایش هم یافت. اولا اوپك بر تصمیم خود مبنی بر تثبیت عرضه در سطح ۳۲/۵ میلیون بشكه پایبند ماند و ثانیا تصمیمات اوپك ممكن است برای اجرایی شدن با مشكلاتی مواجه شود. پیش بینی ها هم این گونه است كه در عمل بسیار كمتر از یك میلیون بشكه و چیزی حدود ۴۰۰ تا ۶۰۰ هزار بشكه به عرضه نفت افزوده شود.

البته این تصمیم ابهامات گسترده ای هم دارد. مهم ترین آن سهمیه كشورهای مختلف در افزایش عرضه پیش روست. واقعیت این است كه كاهش عرضه فعلی، عمدتا توسط ونزوئلا، آن هم به دلیل بحران اقتصادی رخ داده است و این كه حالا دیگر اعضا سهم این كشور را از بازار از آن خود كنند، چندان موجه نخواهد بود. به هر حال سازوكار تعیین سهمیه برای هر كشور، موضوعی است كه ممكن است طی نشست امروز مشخص یا این كه به مرور در عمل تعیین تكلیف شود.

در این زمینه برای ما مهم است اوپك عملا با وجود حفظ یكپارچگی سیاسی خود، حمایت جدی از عضو آسیب دیده اش، یعنی ونزوئلا انجام نداد. در یك نگاه بدبینانه، اوپك با پركردن جای خالی نفت ونزوئلا، این چراغ سبز را به بازارهای انرژی و آمریكا (به عنوان بزرگ ترین مصرف كننده نفت جهان) داده است كه اجازه نمی دهد، تحریم و فشـــار بر این كشور، باعث تلاطم در بازارهای انرژی شود. موضوعی كه ممكن است شش ماه دیگر، بعد از اعمال تحریم ها علیه ایران و البته منقضی شدن توافق ۳۲/۵ میلیون بشكه ای، این بار برای ایران رخ دهد. البته همه چیز به آینده و نحوه تعیین سهمیه بستگی دارد اما همه می دانیم كه یكی از موانع مهم در تحریم نفت ایران، نگرانی بازار و مصرف كنندگان درباره تامین نفت و همچنین تلاطم در بازار نفت است.

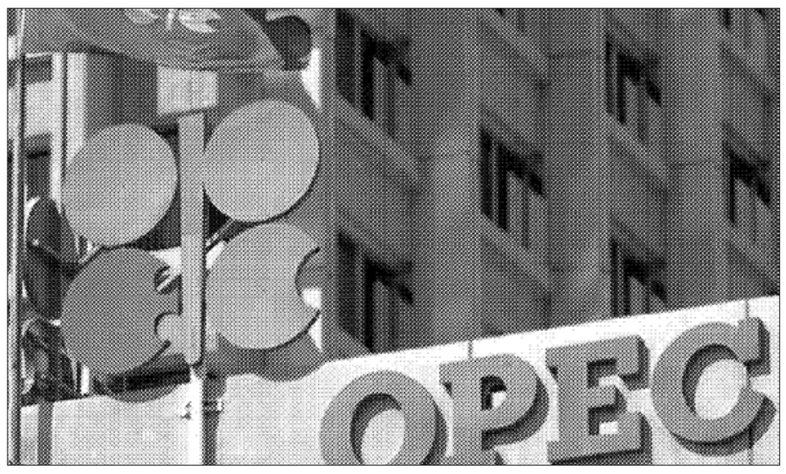

پس از ۲ روز جدال دیپلماتیك، اوپك به تصمیم كاهش ۱/۲ میلیون بشكه ای تولید پایبند ماند

تعهد اوپك به فریز نفتی

اوپك روز گذشته در صد و هفتاد و چهارمین نشست خود، تصمیم مبهمی درباره افزایش تولید نفت گرفت كه اگرچه تلویحا از توافق بر افزایش «اسمی» تولید نفت به میزان حدود یك میلیون بشـــكه سخن گفته شده اما هنوز نه كشورهای افزایش دهنده تولید تعیین شده اند و نه نحوه تامین جبران كاهش تولید كشورهایی مثل ونزوئلا تعیین شده است. ضمنا در بیانیه چهاربندی تاكید شده است كه اعضا به توافق كاهش ۱/۸ میلیون بشـــكه ای (فریز نفتی) پایبند خواهند ماند. همزمان قیمـــت نفت نیز كه روز پنج شنبه كاهش یافته بود، روز گذشته حدود یك دلار رشد كرد تا نشان دهد از تصمیم اوپك، برداشت مثبتی مبنی بر عرضه بیشتر نفت نداشته است.

به گزارش خراسان، ماجرا از این قرار است كه حدود دو سال قبل در آذر ۹۵ اوپك و كشورهای غیر اوپك تصمیم به كاهش ۱/۸ میلیون بشـــكه ای (۱/۲ مربوط به اوپك) نفت گرفتند تا سطح تولید را به ۳۲/۵ میلیون بشكه در روز برسانند و در این سطح حفظ كنند. این توافق دو بار دیگر تمدید شد و هم اكنون تا انتهای سال ۲۰۱۸ یعنی تا دی امسال معتبر است. اما در این میان به دلیل برخی اتفاقات، میزان كاهش بسیار فراتر از این مقدار رفت و تولید در آخرین گزارش اوپك مربوط به می ۲۰۱۸ – نیمه اردیبهشـــت تا نیمه خرداد – به ۳۱/۸ میلیون بشكه رســـید. مهم ترین دلیل این كاهش فراتر از انتظار، كاهش تولید ونزوئلا به دلیل مشكلات داخلی است. ونزوئلا كه در ســـال ۲۰۱۶ (هنگام توافق كاهش تولید) حدود ۲/۲ میلیون بشكه در روز نفت تولید می كرد اكنون سطح تولید خود را در ۱/۴ میلیون بشكه می بیند. بنابراین آن گونه كه خبرگزاری رسمی وزارت نفت، شانا، گزارش كرده اعضای اوپك در نشست دیروز خود ضمن تاكید بر پایبندی به توافق قبلی مبنی بر حفظ ســـطح ۳۲/۵ میلیون بشكه ای، توافق كردند كه كاهش مازاد اخیر را جبران كنند و تولید را به همان سطح ۳۲/۵ میلیون بشكه برسانند. البته در نشست خبری دیروز، دبیر كل و رئیس دوره ای اوپك، از افزایش اســـمی یك میلیون بشكه ای گفتند و تصریح كردند كه ممكن است این میزان در عمل محقق نشود. مهم ترین مسئله این است كه افزایش یك میلیون بشكه ای توســـط چه كشوری و چگونه انجام شود. در نشست خبری دیروز نیز سوال بسیاری از خبرنگاران همین موضوع بود كه با پاسخ های كلی نمایندگان اوپك مواجه شدند. به نظر می رسد در نشست امروز (شنبه) كه بین وزیران اوپك و ۱۰ كشـــور غیراوپك تولیدكننده نفت برگزار خواهد شد، درباره این موضوع تصمیمات جدیدی گرفته شود. گفتنی است در حاشـــیه نشست های مقدماتی و اصلی اوپك، اخباری مبنی بر ترك جلســـه توسط وزیر نفت ایران در اعتراض به تصمیم افزایش عرضه منتشر شد كه البته تایید نشد. ضمن این كه با توجه به تصمیم گرفته شده، به نظر نمی رسد این موضوع مورد اعتراض ایران بوده است. زنگنه صریحا گفته بود كه با افزایش تولید نفت تا سطح توافق قبلی – ۳۲/۵ میلیون بشكه – مشكلی ندارد. دیروز اخباری نیز مبنی بر مذاكره دوجانبه وزیران نفت ایران و عربستان قبل از جلسه اصلی اوپك منتشر شد.

* واكنش سریع بازار نفت به نشست اوپك

در همین حال و در واكنشـــی سریع به تصمیم تازه اوپك برای تثبیت توافق قبلی، قیمت نفت در بازارهای جهانی حدود ۳ درصد افزایش یافت. در این باره بنچ مارك بین المللی نفت خام برنت، ۲/۱۹ دلار یا ۳ درصد جهش كرد و در لحظاتی به هر بشكه ۷۵/۲۴ دلار رسید. همچنین قیمت نفت سبك آمریكا با رشد ۱/۸۰ دلاری در هر بشكه به ۶۷/۳۴ دلار رسید.

شایعه سازی درباره توقیف اموال آقازاده های ایرانی در آمریكا

اخراج پنج هـــزار و ۴۰۰ آقازاده از آمریكا، توقیف ۱۴۸ میلیارد دلار از حساب های این افراد و اخراج آقازاده ها تا سه ماه دیگر از آمریكا، مربوط به خبری هستند كه اگرچه به نقل از وزیر خزانه داری آمریكا منتشر شد، اما بررسی ها نشان می دهد كه وی چنین اظهار نظری نداشته است. روز گذشته خبری در رسانه های مجازی به نقل از وزیر خزانه داری آمریكا منتشر شد. در این خبر آمده است: «پنج هزار و ۴۳۲ نفر از فرزندان مســـئولان ایران در آمریكا حضور دارند. هم اكنون به جز املاك و دارایی شخصی، ۱۴۸ میلیارد و ۲۶۷ میلیون دلار در حساب این نفرات پول وجود دارد كه به علت نبود فدرال پولی در ایران و امضا نكردن FATF از منابع نامشخص، این پول ها در قالب پول شویی از مردم ایران وارد آمریكا شده و ما این مبالغ را توقیف می كنیم.» انتشار این خبر در حالی است كه بررسی سایت های منتشر كننده از جمله جماران، اصلاحات نیوز، ایسكانیوز، جام نیوز و ... نشان می دهد كه منبعی برای این خبر درج نشده است و برخی منابع منتشر كننده مانند ایسكانیوز، این خبر را از صفحه خود حذف كرده اند. بررسی های خراسان و نیز خبرگزاری فارس، از توئیتر رسمی وزیر خزانه داری آمریكا و وب سایت این وزارتخانه و موتور جست و جوی گوگل، نیز نشان می دهد كه تا دیروز بعد از ظهر، این خبر از سوی هیچ منبع موثقی ذكر نشده است. از سوی دیگر، اعداد و ارقام ذكر شده در این خبر شـــایعه و تا حد زیادی غیر قابل باور است. به عنوان مثال، حضور پنج هزار و ۴۰۰ نفر از فرزندان مسئولان كشورمان، آن هم فقط در آمریكا و همچنین دارایـــی ۱۴۸ میلیارد دلاری این افراد كه چیزی حدود سه برابر درآمد سالانه نفتی ایران با قیمت های كنونی است، غیر قابل باور به نظر می رسد. به نظر می رسد یكی از اهداف پنهان این خبر بحث توقیف رقم قابل توجهی از ایرانیان در آمریكا، به بهانه امضا نكردن لایحه الحاق ایران به كنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم است. موضوعی كه به تازگی مجلس به مسكوت ماندن موقت این لایحه دولت رای داد. بنابراین با توجه به این كه كارگروه ویژه اقدام مالی موسوم به FATF قرار است هفته آینده تشكیل جلسه دهد و احتمالاً درباره وضعیت ایران در فهرست سیاه این كارگروه (از نظر ریسك پول شویی) تصمیم بگیرد، انتشار خبرهایی از این دست می تواند زمینه را برای ایجاد ترس و هراس در جامعه و فشار برای تن دادن به خواسته های این نهاد بین المللی فراهم كند.

افت تا چند ۱۰ میلیونی قیمت برخی خودروها

رئیس اتحادیه نمایشـــگاه داران و فروشندگان خودروی تهران از كاهش تا چند ۱۰ میلیونی قیمت برخی خودروها در بازار خبر داد. سعید موتمنی در گفت وگو با ایســـنا با بیان این كه افزایش عرضه از سوی خودروسازان از دلایل كاهش قیمت ها در بازار است، خاطر نشـــان كرد: در این شرایط واسطه هایی كه به امید افزایـــش قیمت، خودروها را انبار كرده بودند به هراس افتادند و از ترس كاهش قیمت، این محصولات را در بازار عرضه كردند كه خود تاثیر مثبتی بر نزولی شـــدن قیمت ها داشته است. رئیس اتحادیه نمایشـــگاه داران و فروشندگان خودروی تهران، ادامه داد: خوشبختانه خودروسازان در طرح های جدید فروش خـــود محصولات را به صورت پلاك شده و بدون امكان انتقال مالكیت و صلح عرضه می كنند كه همین عامل باعث كوتاه شـــدن دست واسطه ها از این خودروها شده است. موتمنی خاطر نشـــان كرد: هم اكنون در خودروهای مونتاژی، قیمت مزدا ۳ از ۲۳۰ میلیون تومان به ۱۹۰ میلیون تومان، پژو ۲۰۸ از ۲۲۵ میلیـــون تومان به ۱۷۶ میلیون تومان، سراتو از ۱۶۶ میلیون تومان به ۱۵۰ میلیون تومان، ساندرو استپ‌وی اتوماتیك نیز از ۹۴ میلیون تومان به ۸۴ میلیون تومان، ساندرو معمولی اتوماتیك از ۸۳ میلیون به ۷۴ میلیون تومان، پژو ۲۰۶ صندوق دار V۸ از ۵۰ میلیون تومان به ۴۶ میلیون تومان و پژو ۲۰۶ تیپ ۵ از ۵۱ میلیون تومان به ۴۸ میلیون تومان كاهش یافته است.

افزایش ۱۰ درصدی قیمت بلیت قطار از اول تیر

عضو هیئت مدیره انجمن حمل و نقل ریلی گفت: قیمت بلیت قطار از اول تیر ۱۰ درصد افزایش یافت. به گزارش فارس، علیرضا شـــیخ طاهری در حاشیه ششمین نمایشگاه بین المللی حمل و نقل ریلی اظهار كرد: آخرین بار زمســـتان ۹۴ بود كه قیمت های بلیت قطار افزایش یافت. هر سال در كشور ما تورمی حدود ۱۰ درصد وجود دارد و ضروری اســـت در افزایش قیمت بلیت قطارها و واقعی شـــدن نرخ ها بازنگری شود. وی بیان كرد: امسال ابتدا مقرر شد پیشنهاد افزایش میانگین ۲۰ درصدی قیمت بلیت قطار در دستور كار قرار گیرد، اما متاسفانه سازمان حمایت با افزایش ۲۰ درصدی بلیت قطار موافقت نكرد و فقط با رقم ۱۰ درصد موافقت شـــد كه ما به افزایش ۱۰ درصدی نرخ ها معترض هستیم.

شاخص

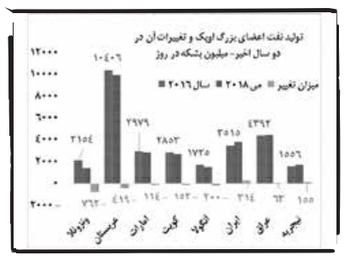

بار كاهش عرضه نفت بر دوش چه كسانی بود؟

در دو سال گذشته و بعد از توافق كاهش تولید نفت، اگرچه قرار بود عربستان با حدود ۵۰۰ هزار بشكه بیشترین نقش را در كاهش تولید داشته باشد اما ونزوئلا به دلیل مشكلات داخلی و تحریم، حدود ۸۰۰ هزار بشـــكه از تولید خود را از دســـت داد و از این منظر ركورد دار شد. ایران، عراق، نیجریه و لیبی هم تولید خود را افزایش دادند و ایران از این نظر در صدر قرار دارد. منبع آمار: گزارش ماهانه اوپك.

بازار خبر

رشد ۱۳ درصدی بورس از ابتدای امسال

مهر – روند شاخص كل بورس كه امسال را از رقم ۹۶ هزار و ۲۸۹ واحد آغاز كرده بود و تاكنون به رقم ۱۰۸ هزار و ۸۷۲ واحد رسیده است، حكایت از رشد ۱۲ هزار و ۵۸۳ واحدی و افزایش ۱۳/۱ درصدی دارد.

دهلی نو به دنبال احیای سازوكار پرداخت پول نفت ایران به روپیه

فارس – رویترز به نقل از یك منبع آگاه در دولت هند گفت: دهلی نو در تلاش است تا سازوكار تجارت با روپیه را برای تسویه بخشی از پرداخت‌های نفتی ایران احیا كند، زیرا نگران است كانال‌های پرداخت به تهران تحت فشار تحریم‌های آمریكا مسدود شود.

احتمال توقف واردات نفت ژاپن از ایران ۲ ماه زودتر از اجرا شدن تحریم‌ها
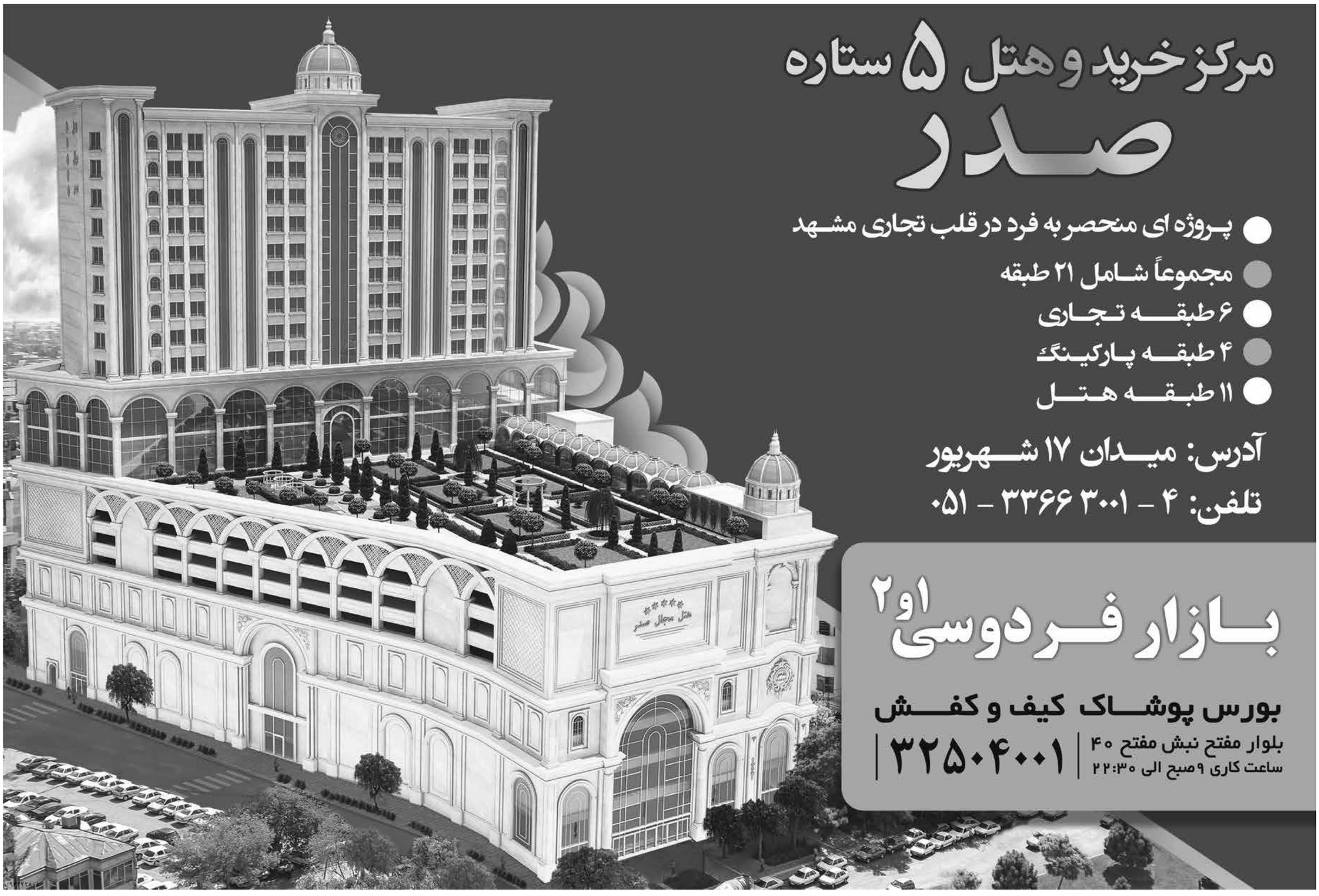
ایرنا – رئیس اتحادیه نفت ژاپن گفت: در صورتی كه دولت ژاپن مشمول معافیت تحریم های آمریكا درباره ادامه واردات نفت از ایران نشود، پالایشگاه های نفت ژاپن ممكن است از اكتبر بارگیری نفت خام ایران را متوقف كنند.